

POSTANOWIENIE

26 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. P. i T. S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z 28 lipca 2022 r., V Ca 1696/20,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę po 900 zł
(dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 28 lipca 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił (pkt. 1) zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie z 6 lipca 2020 r. i zasądził od pozwanej Bank Spółki Akcyjnej na rzecz powodów P. P. i T. S. kwotę po 10 096,44 CHF z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 27 grudnia 2018 r., a także orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 2).
2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła strona pozwana. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na

przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Podał, że w sprawie występuje potrzeba wykładni następujących przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów: art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, art. 385¹ §1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13; art. 385¹ § 1 k.c. w zw. z art. 3 ust. 1 Dyrektywy 93/13.

3. W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wniesli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie od skarżącego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna m.in. w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50 000 zł. Ograniczenia dopuszczalności skargi kasacyjnej dokonywane są ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia (*ratio valoris*) bądź rodzaj sprawy (*ratio materiae*). Z tych względów wymogiem formalnym skargi kasacyjnej jest wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 3 zd. 1 k.p.c.).
5. Prawidłowość wypełnienia tego obowiązku podlega kontroli sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego, które mogą weryfikować, czy skarga wniesiona została w sprawie o prawa majątkowe, jak i prawidłowość wyliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (zob. postanowienia SN: z 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01; z 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01; z 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11).
6. Ze względu na fakt, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kryterium dopuszczalności skargi kasacyjnej, sąd drugiej instancji oraz Sąd Najwyższy mogą skontrolować tę wartość w każdym czasie, opierając się na aktach sprawy lub wynikach przeprowadzonych czynności (zob. postanowienia SN: z 16 listopada 2007 r., II CSK 423/07 i z 11 sierpnia 2008 r., V CSK 136/08).
7. Zasada jest, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może przewyższać wartości przedmiotu sporu ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a wyjątki od niej dotyczą rozszerzenia

powództwa oraz zasądzenia ponad żądanie (zob. postanowienie SN z 22 kwietnia 2002 r., II UZ 11/02).

8. Skarżący oznaczył wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 77 565 zł, podnosząc, że odpowiada to wartości przedmiotu zaskarżenia podanej przez powodów w apelacji. Uzasadnienie skarżącego nie jest jednak precyzyjne, ponieważ w apelacji powodowie oznaczyli wartość przedmiotu zaskarżenia odrębnie w stosunku do każdego z powodów na kwotę 38 782,43 zł. W ten sam sposób oznaczona została wartość przedmiotu sporu w pozwie. W związku z powyższym należy rozstrzygnąć, czy skarżący prawidłowo wskazał wartość przedmiotu zaskarżenia i oznaczył ją na kwotę 77 565 zł stanowiącą sumę wartości przedmiotu sporu każdego z powodów, ponieważ nie jest dopuszczalne dowolne, zależne wyłącznie od woli stron, oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia po to, ażeby uzyskać uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej w sprawie, w której skarga taka jest niedopuszczalna (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2021 r., I PZ 10/20).
9. Niewątpliwie po stronie powodów zachodzi współuczestnictwo materialne, skoro powodowie wywodzą swoje roszczenia z jednej, wspólnie zawartej umowy kredytu (art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c.). Trzeba jednak podkreślić, że ta ocena nie przesądza kwestii dopuszczalności skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 15 czerwca 2022 r., III CZ 225/22).
10. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zgodnie podkreśla się bowiem, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną określa się odrębnie w stosunku do każdego ze współuczestników również w przypadku współuczestnictwa materialnego (zob. postanowienia SN: z 10 maja 2006 r., III CZ 24/06, z 9 listopada 2011 r., V CSK 54/11, z 22 kwietnia 2015 r., III CSK 256/14, z 4 października 2019 r., I CZ 85/19). Przy czym należy mieć na względzie fakt, że w sprawie o ustalenie nieważności umowy kredytu i o zwrot nienależnych świadczeń spełnionych na jej podstawie po stronie powodowej nie zachodzi współuczestnictwo konieczne kredytobiorców (zob. uchwały SN: z 19 października 2023 r., III CZP 12/23, z 26 października 2023 r., III CZP 156/22).

11. W przedmiotowej sprawie powodowie dochodzili żądania zapłaty oddzielnie, które zostało uwzględnione względem każdego z nich w kwotach po 10 096,44 CHF z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 27 grudnia 2018 r. W ocenie Sądu Najwyższego brak jest zatem podstaw, aby przy ocenie, czy skarga kasacyjna spełnia wymagania z art. 398² § 1 KPC, uwzględnić łączną wartość ich roszczeń, ponieważ z istoty stosunku obligacyjnego kredytu wynika, że zobowiązanie to jest podzielne i może być dochodzone oddzielnie przez każdego z kredytobiorców. Warto zaznaczyć, że status poszczególnych kredytobiorców w tej samej umowie może być zróżnicowany (nie każdy z kredytobiorców musi być bowiem konsumentem) co może oznaczać, że w stosunku do jednego z nich wystąpi skutek związania umową, a do innego taki skutek nie zajdzie.
12. Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną jako niedopuszczalną (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).
13. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 5, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

(r.g.)